

Lyhyt kuvaus rekisterisiirtojen valmistelusta ja toteuttamisesta

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Jaana Pohjonen

28.2.2022

Fimean valmistautuminen siirtoon

- Kansallisarkisto antoi yleispäätöksen ”*Sähköisiin diaareihin ja asiantkäsittelyjärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen säilyttäminen sähköisessä muodossa*” 2016 .
- Aloimme valmistella siirtoa heti 2016 kyselemällä tarkempia tietoja. Aikomus oli siirtää Lääkelaitoksen ja Fimean hallintodiaarit Kansallisarkistoon, niiden käyttö oli päättynyt. Valmistelussa olivat mukana olivat Ritva Hakkarainen ja Ari Kyyrönen.
- Pyysimme palveluntarjoajan (Triplan Oy) muodostamaan diaareista vaatimusmäärittelyn mukaiset XML-siirtotiedostot, se toteutui joulukuussa 2017.
- Otimme tiedostot talteen omalle levyasemalle. Siirto rompuilla jäi vaiheeseen, KA:n yhteyshenkilö oli vaihtunut ja meilläkin oli muuta kiireellisempää.

Fimean valmistautuminen siirtoon

- Saimme kartoitettua muiden rekistereiden osalta pääpiirteet mitä on tehtävä sekä periaatteet mitä tietoja kustakin rekisteristä otetaan talteen. Säilytysaikapäätökset rekisteritiedoista oli jo ennestään. Tämä asia lepää vielä.
- Diaarisiirrot käynnistettiin uudelleen KA:n aloitteesta 2020, siirto- ja säilytyssojimus läpikäytiin juristin kanssa. Päätimme pitää diaariit käytössä luku-muodossa ja hakukoneina.
- Viivästykset toimivat Fimean hyödyksi, Kansallisarkiston palveluprosessi edistyi ja 2021 siirto voitiin toteuttaa ilman ulkoisia tiedonsiirtovälineitä.
- Meitä pyydettiin pilottiin, koska tiedostomme olivat valmiina (XML-tiedostot, diaarikaavat).
- Sähköisen arkistoinnin palvelu-henkilöiden kanssa oli useita keskusteluja, mm. siirtosuunnitelmasta, siirrettävän aineiston määrittelystä, ja siirtopaketin muodostamisesta, miten SAPA-metatietolomake täytetään ja viime vaiheessa näytettiin demo miten SAPA-siirto teknisesti toteutetaan: VIRTU-tunnistautuminen SAPA-käyttöliittymään, siirtopaketin haku ja lähetys.

Siirtohavainnot

- Syyskuussa siirtoon otettiin Lääkelaitoksen diaari ja siirtopaketti koottiin ohjeen mukaisesti, ajankohta sovittiin - olimme live-kokouksessa siirron aikana.
- Siirto näytti onnistuvan, pääsimme validointiin saakka, sitten tuli virheilmoitus.
- Selvitys tuli pian: *”jos xml-tiedoston ensimmäisellä rivillä ns. XML-deklaraatiossa on attribuutti ”encoding=Windows-1252”, se ei tule menemään läpi PAS:sin validoinnista, koska ei ole tuettu merkistö. Tässä tapauksessa pitäisi olla **ISO-8859-15.**”* Löydös oli uutta myös vastaanottavalla puolella.
- Opittiin, että kannattaa ottaa käyttöön Notepad++, jossa voi tehdä em. Muutoksen kätevästi. Muutoksen jälkeen siirto onnistui. Aikaa meni puoli tuntia.
- Lokakuussa Fimean diaarisierrossa tuli myös ensin virheilmoitus: XML ei ollut täydellinen, Notepad++:lla voitiin tarkistaa mitä puuttui. Oikea XML- tiedosto kaivettiin esiin ja sen jälkeen siirto onnistui.

Tulevat rekisterisiirrot

- Tulevia rekisterisiirtoja varten on laadittu siirtoa koskeva tekninen ohje, koska useita siirtoja tulee valmisteltavaksi lähivuosina.
- Vaatii runsaasti teknisiä toimenpiteitä tietojen saamiseksi siirrettävään muotoon, mutta myös ihan niiden saamiseksi ulos eri järjestelmistä. Tarvitaan jossain määrin data-arkeologiaa.
- Laadimme 2022 projektisuunnitelman, koska on mietittävä mistä resurssit tietojen talteen ottamiseen ja siirtotiedostojen muodostamiseen. Ulkopuolisen palveluntarjoajan käyttö on aika todennäköistä.

Kiitos!